

DÎVAN

Francesco Petrarca

Çeviren: Necdet Adabağ

EFİL YAYINEVİ

DÎVAN

Il Canzoniere – Francesco Petrarca

Genel Yayın Nu.: 134

ISBN: 978-605-4334-83-4

1. Basım, Kültür Bakanlığı, 2001
2. Basım, Efil Yayınevi, Ocak 2012

EFLATUN Basım Dağıtım Yayıncılık Danışmanlık Yatırım ve Tic. Ltd. Şti. ©2012
Efil©2012

Bu kitabın tüm hakları saklıdır.
Herhangi bir şekil ya da yöntemle çoğaltılamaz.

Sertifika Nu.: 12131
Sayfa Tasarımı: Güler Doğan
Kapak Tasarımı: Türkan Sarı
Baskı ve Cilt: Ayrıntı Basımevi

E F İ L Y A Y I N E V İ

EFLATUN Basım Dağıtım Yayıncılık Danışmanlık Yatırım ve Tic. Ltd. Şti.
Ahmet Rasim Sokak 18/2 Çankaya/Ankara, Türkiye
Tel : (+90) 312 442 52 10
GSM : (+90) 541 232 00 96
Faks : (+90) 312 442 52 12

www.efilyayinevi.com

İÇİNDEKİLER

Sone I - Şair pişmandır ve utanç duyar aşkın oyununa geldiği için.	3
Sone II - Aşk'ın saldırılarına dayanır, sırtından ölümcül bir darbe yer.	4
Sone III - Aşkın ihaneti beklemediği bir günde gerçekleşir.	5
Sone IV - Laura'ya doğduğu yerden esinlenerek övgüler yağdırır.	6
Sone V - Laura'yı kendi adını, Lauretta'yı, kullanarak över.	7
Sone VI - Şairin sevdası sürekli kadının peşindedir.	8
Sone VII - Bir dostunu edebiyat ve felsefe okumaya zorlar.	9
Sone VIII - Laura'nın doğduğu yerde birkaç kuş yakalar dostuna armağan eder.	10
Sone IX - Güneşin verimliliği artar; Laura'nın gözleri neşe vermez.	11
Sone X - Stefano Colonna'nın kendisiyle birlikte olmasını umar.	12
Balat I - Laura, şairin âşık olduğunu görünce bakışlarını kaçırır.	13
Sone XI - Yaşlandıklarında aşkınının başına açtıklarını kadınına anlatacak.	14
Sone XII - Laura'nın aşkı onu esenliğe çıkarır.	15
Balat II - Laura'dan ayrı kalacağı için doya doya bakmak ister.	16
Sone XIII - Uzun süre Laura'dan ayrı kalan şair yaşadığı duygularını dile getirir.	17
Sone XIV - Laura'dan uzaktır şair, başka kadınlarda onu arar.	18
Sone XV - Laura varken ve yokken şairin duyguları birbirine terstir.	19
Sone XVI - Aşkın yıkımına karşı koymak için Laura'dan kaçır.	20
Sone XVII - Kendisini pervaneye benzetir. Ateşten kaçarken içine düşer.	21
Sone XVIII - Laura'nın güzelliğini söylemeye çalışır ama boşuna.	22
Sone XIX - Laura, şairin aşkını küçümsemeyi sürdürür.	23
Altılı I - Sefaletinden Laura'yı suçlar, yazgısının değişmesi için yalvarır.	24
Şarkı I - Aşkın etkisiyle uğradığı değişiklikleri sıralar.	26
Sone XX - Şairi yazmaya zorlayan Stramazzo da Perugia'yı yanıtlar.	31
Sone XXI - Dostunun bir süre sonra yeniden sevgiye dönmelerinden mutludur.	32
Sone XXII - Bir önceki soneyi yazdığı aynı dostuna aynı konuda yazar.	33
Sone XXIII - Haçlı seferine arkadaşlarını katılmaya çağırır.	34
Şarkı II - Giacomo Colonna'ya yazar. Haçlı seferini desteklemesini ister.	35
Şarkı III - Laura'nın önünde her türlü iradesini ve öfkesini yitirir.	39

Altılı II - Laura'yı her zaman sever, aşkına karşılık vermeyeceğini bilse de.	41
Sone XXIV - Laura ölünce göklerin en yüksek katına çıkacaktır.	43
Sone XXV - Aşka ilişkin düşünceleri ancak ölünce son bulacaktır.	44
Sone XXVI - Laura hastadır. Şairin rüyasına girer.	45
Sone XXVII - Apollo'ya yalvarır onu iyileştirmesini diler.	46
Sone XXVIII - Aşkını kimse bilmesin diye yalnızlığı yeğlemektedir.	47
Sone XXIX - Ölümü çağırır, ama bilir acısını hafifletmeyeceğini.	48
Şarkı IV - Laura'dan uzak olmaktan ötürü üzüntü duyar.	49
Sone XXX - Orso dell'Anguillara'ya yazar.	53
Sone XXXI - Değerli bir arkadaşını görmeye gidemez.	54
Sone XXXII - Bir dostundan San Agostino'nun kitaplarını ister.	55
Sone XXXIII - Laura ayrılırken gök bulutlarla kaplanır.	56
Sone XXXIV - Laura'nın dönüşüyle bulutlar kaybolur ve çiçekler açar.	57
Sone XXXV - Laura gidince hava kapanır.	58
Sone XXXVI - Kimileri düşmanları için de gözyaşı dökmüşlerdir.	59
Sone XXXVII - Laura aynaya bakar ve görüntüsüne aşık olur.	60
Sone XXXVIII - Aynalardan nefret eder, şairin unutmamasına neden olurlar.	61
Sone XXXIX - Laura'yı görmek ona hayat verir.	62
Sone XL - Şairin aşkı o denli güçlü ki açığa çıkmayı bilmez.	63
Sone XLI - Laura'nın önünde ne konuşur, ne ağlar ne de üzülür.	64
Şarkı V - Şair Aşk'la girdiği savaşımında ateşkes yaşamaz.	65
Sone XLII Taşlaşmak istemektedir şair, acılarını yaşamamak için.	68
Madrigal I - Şair Laura'yı ırmakta peçesini ıslatırken görür.	69
Şarkı VI - Bir Romalı senatöre (belki Bosone di Gubbio) yazar.	70
Madrigal II - Aşkın sunduğu tehlikeleri görür ve kendisini geri çeker.	74
Balat III - Giderek daha çok aşkın kölesi olduğunun ayrımına varır.	75
Sone XLIII - Laura ile buluşma fırsatını kaçırmıştır.	76
Sone XLIV - Aşkın keyfine varamaz, çünkü ona acı vermektedir.	77
Sone XLV - Lumi piskoposu Agapito Colonna'ya armağan bu soneyi yazar.	78
Balat IV - Görmemesine karşın onu sürekli sevecektir ölümü pahasına.	79
Sone XLVI - Defne ağacı niteliklerini yitirsin ister.	80
Sone XLVII - Aşkının etki ve tepkisi olan her şeyi kutsar.	81
Sone XLVIII - Yolundan saptığı için Tanrı'dan özür diler.	82
Balat V - Yaşamı Laura'nın ellerindedir.	83
Sone XLIX - Laura'ya kalbinden nefret etmemesini salık verir.	84
Sone L - Aşk'a yalvarır, aynı ateşle yansın ister.	85
Altılı III - Laura kışa benzer ve ona karşı her zaman böyle olacağını bilir.	86
Sone LI - Bir defne ağacına yaklaşabilmek için bir ırmağa düşer yalvarır.	88
Sone LII - İç dünyasında Tanrı ve Laura karşı karşıya gelmektedir.	89
Sone LIII - Aşkın onu bağımlı kıldığı esarettten kurtulamaz.	90
Şarkı VII - Acılarını şarkılarıyla dindirmeye çalışır.	91

Şarkı VIII - Laura'nın gözlerini ve ideal aşkı över.	93
Şarkı IX - Laura'nın gözleri üstüne.	97
Şarkı X - Gene Laura'nın gözleri üstüne.	100
Sone LIV - Kalem yorgun ama Petrarca değil Laura'yı düşünmekten.	103
Sone LV - Laura'nın gözlerine övgüyü sürdürür.	104
Sone LVI - Özgürlüğe kavuşmuştur ama prangalarının ağırlığını duyar.	105
Sone LVII - Simone Martini'nin çizdiği Laura portresi üstüne.	106
Sone LVIII - Martini Laura portresine ses ve akıl vermemiştir.	107
Sone LIX - Ölümünü yakın duyar, tutkusunun arttığını görünce.	108
Altılı IV - Aşk gemisi fırtınaya tutulur.	109
Sone LX - Suçlarından arınmaya çalışır.	111
Sone LXI - Laura aşkını yadsırsa onu terk edecek gücü bulacaktır.	112
Sone LXII - Aşk'ın saldırılarından tümüyle yoksun değildir.	113
Sone LXIII - Şairin aşkında suçlu olan gözleri değil, yüreğidir.	114
Sone LXIV - Laura'yı ilk gördüğü yerde ve zamanda yeniden görür.	115
Sone LXV - Aşk'ın kendisini mutluyken öldürmemiş olmasından yakınır.	116
Sone LXVI - Laura'nın gözleri şaire işkence etmeyi sürdürür.	117
Sone LXVII - Aşk'ın açtığı yaralarla zayıflamıştır.	118
Sone LXVIII - Aşk'ın tutsağı olmaktan kurtulur.	119
Sone LXIX - Laura'nın güzelliğini gene aynı yoğunlukta sever.	120
Sone LXX - Kardeşi Gherardo'yu avutur.	121
Sone LXXI - Aşk şairi Cino da Pistoia'nın ölümüne ağlamaya çağırır.	122
Sone LXXII - Aşk, gücünü kutlamasını emreder.	123
Sone LXXIII - İki sevgiliyi görür, karşılaştıklarında renkten renge girerler.	124
Sone LXXIV - Dizeleri yeterli değil, ifade edemiyorlar.	125
Sone LXXV - Laura'yı kendi isteği ile sever, şimdilerde eli mahkumdur.	126
Sone LXXVI - Özgürlüğünü yitirdiği için yakınır.	127
Sone LXXVII - Orso dell'Anguillara'ya bir sone yazar.	128
Sone LXXVIII - Doğru yoldan ayrılan bir dostunu uyarır.	129
Sone LXXIX - Aşık olduğu yerleri anımsadıkça duygulanır.	130
Sone LXXX - Aşkın boyunduruğundan kurtulmak ister.	131
Sone LXXXI - Eskillerin yaptığı gibi yalandan neşeli olmaya çalışır.	132
Sone LXXXII - Stefano Colonna'yı Orsini'lere karşı savaşmaya zorlar.	133
Sone LXXXIII - Pandolfo Malatesta'ya ölümsüzlük methiyesi düzer.	134
Şarkı XI - Laura'dan umudunu kesmiş, Tanrıyla baş başa kalmak ister.	135
Madrigal III - Aşkını alegoriyle anlatır.	138
Sone LXXXIV - Her yerde Laura'nın gözlerini görür.	139
Sone LXXXV - Laura'nın ona baktığı yere döner.	140
Sone LXXXVI - Acılarını dindirmek için Laura'nın gülümsediği yere döner.	141
Sone LXXXVII - Laura gelir, şair konuşmak cesaretini gösteremez.	142
Sone LXXXVIII - Laura tatlı bir selamıyla esrimeye kapılır.	143

Sone LXXXIX - Sennuncio del Bene'ye ruh durumunu anlatır.	144
Sone XC - Laura'nın yurdu Valchiusa'da güvenli hisseder kendini.	145
Sone XCI - Avignone'den ayrılır ve Valchiusa'ya gider. Burada her şeyi unuttur.	146
Sone XCII - Laura şairi selamlarken güneş kıskanır.	147
Sone XCIII - Valchiusa'da sadece Laura'yı ister.	148
Sone XCIV - Valchiusa ve Avignone arasındaki dağ konum değiştirdin.	149
Sone XCV - Mutsuz aşkının başlamasından bu yana on altı yıl geçmiştir.	150
Şarkı XII - Şair Ūn'ü söyler.	151
Sone XCVI - Petrarca ölmediğini göstermek için bu sonayı kaleme alır.	155
Madrigal IV - Aşk'a yalvarır Laura'dan intikamını almak için.	156
Sone XCVII - Laura'ya olan tutkusundan vazgeçemediğinin ayırımına varır.	157
Sone XCVIII - Laura sapsarı kesilir şairin oradan ayrılacağını duyunca.	158
Sone XCIX - Aşk, yazgı ve geçmişin anısı mutlu yıllar sözü vermiyorlar.	159
Şarkı XIII - İçağrısı giderek artmaktadır. Acısını dindirmek ister.	160
Şarkı XIV - Bu şarkıda Petrarca, Laura'yı gördüğü yerlere seslenmektedir.	163
Şarkı XV - Laura uzaktadır. Her yerde hayalini görmekle avuntu bulur.	166
Şarkı XVI - Petrarca bu şarkıyı İtalya'ya yazdı.	170
Şarkı XVII - Petrarca ıssız yerleri arar.	174
Sone C - Laura'dan uzaktadır: ağlar ve sızlar.	177
Sone CI - Laura'nın acıma duygusunu uyandıracığı umudunu taşır.	178
Sone CII - Aşkıyla ilgili olarak çelişkili düşünceler sergiler.	179
Sone CIII - Aşk onu her türlü biçimde gücendirir:	180
Sone CIV - İçindeki çelişkileri çağırştırır.	181
Şarkı XVIII - Kendisini en olmadık şeylere benzetir.	182
Sone CV - Bu iki sone Avignon'daki Papalık'a karşıdır.	185
Sone CVI - Önceki ve sonraki sonede Papalık'a karşıdır.	186
Sone CVII - Önceki iki sonede olduğu gibi Avignon'daki Papalık'ı yerer.	187
Sone CVIII - Dostlardan uzak, düşünceleriyle ve yüreğiyle oralara uçar.	188
Sone CIX - Laura'ya aşkını açıklamadığı için onu sevecektir gene.	189
Sone CX - Ölümsüz insanın gözlerinde ışık arayan böcek gibidir.	190
Altılı V - Talihsiz aşkının öyküsüne döner.	191
Sone CXI - Bir başka kadının aşktan söz ettiğini duyar.	193
Sone CXII - Sennuncio del Bene'ye Laura'nın güzelliğinden söz eder.	194
Sone CXIII - Her yerde her koşulda Laura'ya aşkını dile getirecektir.	195
Sone CXIV - Laura'nın güzellik ve erdemini tüm dünyaya yaymak ister.	196
Sone CXV - Laura'nın bakışları ürkekliğini gidermeye yarar.	197
Sone CXVI - Laura'ya değer, yer Sorga nehrinin kıyısındır.	198
Balat VI - Laura ona daha yakın ama yüreği gene de rahat değil.	199
Sone CXVII - Huzur bulamayacaktır Laura aşkını ilan etmezse.	200
Sone CXVIII - Laura'nın gözleriyle Aşk onu vurdu.	201
Sone CXIX - Laura şairi kurtaramazsa kendini öldürecek.	202

Sone CXX - İ ekişleriyle Laura'nın acıma duygusuna seslenir.	203
Sone CXXI - Laura'nın olağüstü güzelliğı onu etkiler.	204
Sone CXXII - Laura'nın gözyaşlarının şairin üzerinde bıraktığı etki.	205
Sone CXXIII - Laura'nın gözyaşları etraftaki doğayı cezbeder.	206
Sone CXXIV - Laura'nın ağladığı günle ilgili konuşuyor.	207
Sone CXXV - Baktığı her yerde Laura'nın gözyaşlarını görür.	208
Sone CXXVI - Laura'nın erdemi bu dünyanın değil, göklerindir.	209
Sone CXXVII - Laura'nın güzelliğı her yerindedir.	210
Sone CXXVIII - Ölü ve diri aşıkları işkenceye tanık olmaya çağırır.	211
Sone CXXIX - Laura'yı herşeyden kıskanır.	212
Sone CXXX - Laura'nın ıstıraplarını anlamasını ister.	213
Sone CXXXI - Ruhsal durumunu gecenin dinginliğine kıyaslar.	214
Sone CXXXII - Laura'nın yürüyüşü, bakışı, devinimleri onu çarpar.	215
Sone CXXXIII - Çalışsaydı ün hak edecekti.	216
Sone CXXXIV - Laura şarkı söylemeye başladığında şair ölecek gibi olur.	217
Sone CXXXV - Laura'nın aşkıdan kuşkusu var.	218
Sone CXXXVI - Laura'yı canı sıkkin görünce onunla konuşamaz.	219
Sone CXXXVII - Önceki sonenin ardından Laura'ya acılarından söz edemez.	220
Sone CXXXVIII - Laura istemese de o onun için ağlar.	221
Sone CXXXIX - Şair Laura'yı sevmeyi sürdürecektir.	222
Sone CXL - Laura'da tatlılık ve acı bulur.	223
Sone CXLI - Laura'dan ötürü acı duymaktan avuntu bulur.	224
Sone CXLII - Aşk olduğu yer ve zaman aklına geldiğinde gençleşir.	225
Sone CXLIII - Ardennes ormanını geçmektedir.	226
Sone CXLIV - Laura'yı görünce Ardennes'in tehlikelerini unuttur.	227
Sone CXLV - Yaşamın acısına dayanamayıp ölümü bekler.	228
Sone CXLVI - Aşkın gazabına uğramıştır.	229
Sone CXLVII - Po nehrinin üzerindedir.	230
Sone CXLVIII - Aşkın defne ağacının altına gerdiği ağı düşer.	231
Sone CXLIX - Aşk ateşi yakar ama kıskanç değildir.	232
Sone CL - Laura ona öldürürcesine işkence etmektedir.	233
Sone CLI - Laura hastadır. Şair yaşamından kaygı duyar.	234
Sone CLII - Laura, şaire göre, Anka kuşu kadar güzel ve yeteneklidir.	235
Sone CLIII - Vergilius ve Homeros Laura'yı görmüş olsalardı.	236
Sone CLIV - Önceki sonenin çizgisinde.	237
Sone CLV - Laura'yı memleketini karanlığa boğmasın diye Güneş'e yalvarır.	238
Sone CLVI - Gemi fırtınaya kapılmıştır.	239
Sone CLVII - Bir görüntü Laura'nın ölümünü haber vermektedir.	240
Sone CLVIII - Tüm mutluluğı Laura'nın güzelliğini izlemekten geçiyor.	241
Sone CLIX - Aşk'a yalvarır.	242
Sone CLX - Laura'dan daha görkemli bir şey düşünülemez.	243

Sone CLXI - Laura'ya yaklaştığında aşkının gücünü gözden geçirir.	244
Sone CLXII - Ölüm ya da Laura onu kurtarabilirler.	245
Sone CLXIII - Laura'nın güzelliğinden söz eder.	246
Sone CLXIV - Laura'nın varlığı onu değiştirir.	247
Sone CLXV - Laura'nın yaratmış olduğu etkiye itiraz edemez.	248
Sone CLXVI - Laura'nın elini över.	249
Sone CLXVII - Eldiveni iade eder.	250
Sone CLXVIII - İki sonede sözünü ettiği eldiveni iade ettiği için üzgündür.	251
Sone CLXIX - Aşk ateşinden yanmıştır.	252
Sone CLXX - Ölümünden sonra da Laura'yı yaşatacaktır.	253
Sone CLXXI - Laura'nın erdemli yaşamına öykünmek ister.	254
Sone CLXXII - Yazgisına duyulacak kıskançlığı düşündükçe avunur.	255
Şarkı XIX - Ona anlatılanların yalan olduğunu söyler.	256
Şarkı XX - Görmeden duramaz ve öldüğünde de sevmekten geri kalmaz.	258
Sone CLXXIII - Rodano nehrine yalvarır.	262
Sone CLXXIV - Laura'dan uzaklaşır, aşk ateşini taşır.	263
Sone CLXXV - Laura ilgisizdir içinde bulunduğu işkenceye.	264
Sone CLXXVI - Aşk çıkmazına ne zaman girdiğini düşünür.	265
Sone CLXXVII - Aştan ıstıraplarının karşılığı yalnız gözyaşı alır.	266
Sone CLXXVIII - Laura'nın güzelliği onu sihirli bir güç gibi değiştirir.	267
Altılı VI - Aşkının öyküsüne yeni baştan döner.	268
Sone CLXXIX - Tanrı Laura'da güzellik ve erdemi birleştirmiştir.	270
Sone CLXXX - Sürekli ağlar şair. Tek avuntusu Laura'dır.	271
Sone CLXXXI - Laura'nın acımasızlığından ötürü şikayetinden pişman olur.	272
Sone CLXXXII - Laura dünyada her şeyi güzel yapar.	273
Sone CLXXXIII - Laura görününce güneş kaybolur.	274
Sone CLXXXIV - Aşk'ın nereden bulunduğunu sorgular.	275
Sone CLXXXV - Laura'nın gözlerinden uzaklaşmayı bilmez.	276
Sone CLXXXVI - Kadınlar şairi avutur.	277
Sone CLXXXVII - Geceleri uyuyamamaktadır.	278
Sone CLXXXVIII - Aşk ıstırapları onu ölüme tutuklu eder.	279
Sone CLXXXIX - Şair Laura'yı on iki arkadaşı ile birlikte görür.	280
Sone CXC - Hüzünlüdür çünkü Laura'dan uzaktır.	281
Sone CXCI - Laura'ya doğru esen rüzgarı ve bulunduğu yere giden nehri kıskanır.	282
Sone CXCVI - Yüreğinde açılan bir yaraya Aşk bir defne ağacı diker.	283
Sone CXCVII - Her türlü sıkıntının ortasında yaşamaktadır.	284
Sone CXCVIII - Uzun bir ayrılıktan sonra Laura ile karşılaşır.	285
Sone CXCV - Laura'nın gözlerini bir daha göremeyeceğinden korkar.	286
Sone CXCVI - Kimi ünlü kişilere duyduğu öfkesinin yansımaları.	287
Sone CXCVII - Laura'nın gözünün iyileşmesinden memnundur.	288
Sone CXCVIII - Yalnızlıkta avuntu bulamaz.	289

Sone CXCIX - Laura'yla anlaşamadığında suçu Aşk'a yükler.	290
Sone CC - Aşk ve Laura acıların tek nedenidir.	291
Altılı VII - Onu işkenceye sokan kötülükleri sıralar.	292
Sone CCI - Laura'yı onurlandıran prenze övgüler sunar.	294
Altılı VIII - Laura hiçbir şeyden duyulanmaz.	295
Sone CCII - Aşk ve Laura'nın güzelliği onu bıkırtıcı olmaya zorlarlar.	297
Sone CCIII - Laura'nın hastalığından ötürü duyduğu kaygı yüksektir.	298
Sone CCIV - Yüreğine Laura'ya dönmesini söyler.	299
Sone CCV - Şair kalbini Laura'ya teslim etmiştir.	300
Sone CCVI - Aşık olan bir arkadaşına Tanrıya yönelmesini salık verir.	301
Sone CCVII - Bilge dostun övgü dolu sözleri ikisini de mutlu eder.	302
Sone CCVIII - Laura'dan önce ölmek için Tanrı'ya yalvarır.	303
Sone CCIX - Gerektiği biçimde Laura'dan söz etmek olanaklı değil.	304
Sone CCX - Laura'yı tanıyan herkes yapılan övgüleri yeterli bulmaz.	305
Sone CCXI - Laura'yı hüzünlü bir biçimde bıraktığını anımsar.	306
Sone CCXII - Laura düşünde şaire gözükür.	307
Sone CCXIII - Laura'nın ölümüne ilişkin sevgi doğru değildir.	308
Sone CCXIV - Laura'yı bir daha görmemek korkusuyla umudunu yitirir.	309
Sone CCXV - Şair Laura'dan uzaklaştırdığı için şansından yakınır.	310
Sone CCXVI - Laura'dan haber alamaz, ölmüş olduğundan korkar.	311
Sone CCXVII - Tüm aşıkların tersine geçeden nefret eder.	312
Sone CCXVIII - Aşk'ın habercisi şairin ruhu. Ne ki, Laura dinlemez onu.	313
Sone CCXIX - Şair sevgilisini imgelem yoluyla görür.	314
Sone CCXX - Laura'nın yakınlığından ötürü bayılacak gibi olur.	315
Sone CCXXI - Laura'nın Avignone'ye yerleşmesinden ötürü mutsuzdur.	316
Sone CCXXII - Laura'nın güzelliği doğanın ünü için bir referanstır.	317
Sone CCXXIII - Her kadın Laura'dan öğrenmeli nasıl davranacağını.	318
Sone CCXXIV - Laura'yı över.	319
Sone CCXXV - Laura iffetle beslenmedikçe güzel olmak istemez.	320
Şarkı XXI - Zavallılıklarını bilir ve kurtulmak ister.	321
Sone CCXXVI - Ölebilir ancak merhametini sağlamak ister.	325
Sone CCXXVII - Bu sone, Laura hayattayken yazılan son sonedir.	326
Sone CCXXVIII - Laura'nın ölümüne ağlar.	327
Şarkı XXII - Laura'nın ölümünden sonra umarını ve umudunu yitirmiştir.	328
Sone CCXXIX - Arkadaşı Colonna ve Laura'nın ölümüne ağlar.	331
Şarkı XXIII - Laura'nın ölümü şairin Aşk'ın egemenliğinden kurtulmasını sağlar.	332
Sone CCXXX - Laura'dan sonra bir başka kadına aşık olmamıştır.	336
Sone CCXXXI - Her şey, Laura'nın ölümünden sonra ona işkencedir.	337
Sone CCXXXII - Ruhunu ebedi yaşama yönlendirmek için ikna eder.	338
Sone CCXXXIII - Huzur bulamadığında kalbini suçlar.	339
Sone CCXXXIV - Gözleri Laura'yı görmüyorsa eğer suç kendisinin değil.	340

Sone CCXXXV - Yaşamın kötülüklerine karşı savunmuştur.	341
Sone CCXXXVI - Arzu eder ama umut etmez göreceğini.	342
Sone CCXXXVII - Erken ölmek ister.	343
Sone CCXXXVIII - Onu her yerde görüp işittiğini sanmaktadır.	344
Sone CCXXXIX - Laura'ya olan aşkının yanında ötekileri küçümser.	345
Sone CCXL - Valchiusa'da farklı biçimlerde ve farklı tavırlarda görür onu.	346
Sone CCXLI - Kadının imgesi kimi zaman geri gelir onu avutmak için.	347
Sone CCXLII - Laura'nın acıma dolu görüntüleri acılarını dindirir.	348
Sone CCXLIII - Laura'nın az acıma duymasından acı duyar.	349
Sone CCXLIV - Laura ona erdemin yolunu göstermesi için göklerden iner.	350
Sone CCXLV - Düşünde gördüğü Laura'nın öğütlerini dinler.	351
Sone CCXLVI - del Bene'ye mutsuzluğunu Laura'ya anlatmasını ister.	352
Sone CCXLVII - Laura'nın doğduğu kenti iç çekişleriyle doldurur.	353
Sone CCXLVIII - Laura'nın ona karşı ciddi davranması bir erdemdir.	354
Sone CCXLIX - Laura'nın acımasız olmadığını düşünür.	355
Sone CCL - Gündüz ve gece onu gördüğünü sanır.	356
Sone CCLI - Laura'nın güzelliğinden söz etmeyecek artık.	357
Sone CCLII - Laura'nın güzelliklerini ezgilere dökmez.	358
Sone CCLIII - Laura'yı kaybedince iççekmekten başka bir şey kalmaz.	359
Sone CCLIV - Laura'ya yaşarken yazdığı ezgileri anımsar.	360
Sone CCLV - Bir zamanlar acı duyduğu Laura'nın aşkından şimdi keyif alır.	361
Sone CCLVI - Laura'yı ezgilerine taşıyacaktır ve onu ölümsüz kılacaktır.	362
Sone CCLVII - Şair duyduğu mutsuzluktan rahatsızdır.	363
Sone CCLVIII - Bakışları ve sözlerinin anısı bile şairi yiyip bitirir.	364
Sone CCLIX - Laura'ya yakın oldukları için herşeyi kısıkanır.	365
Sone CCLX - Valchiusa'yı aşkının çok yoğun olduğu zamandaki gibi görür.	366
Sone CCLXI - Düşüncelerinde göklere çıkar. Laura'yı yeniden görür.	367
Sone CCLXII - Mutluluğunu yaşadığı yerlerde kendi durumuna ağlar.	368
Sone CCLXIII - Genç yaşta ölmeseydi kadının çok etkin ezgiler dizerdi	369
Sone CCLXIV - Laura'ya yalvarır gökten kendisine acısın diye.	370
Sone CCLXV - Her yerde onu arar. Boşunadır arayışı.	371
Sone CCLXVI - O kadar güzeldir ki onu hak etmediğini düşünür.	372
Sone CCLXVII - Laura'nın güzelliklerini ezgilerine döker.	373
Sone CCLXVIII - Laura yeryüzüne inmiştir. Mucize göstermeye gelmiştir.	374
Sone CCLXIX - İlkbaharın gelişi neşe getirir, Petrarca hüznüldür.	375
Sone CCLXX - Bülbülün şarkısı Laura'nın anısını anımsatır.	376
Sone CCLXXI - Onu hiçbir şey avutmaz.	377
Sone CCLXXII - Laura'ya ve kalbimize ulaşmak ister.	378
Sone CCLXXIII - Laura'nın ölümünden ötürü duyacağı acıyı sezer.	379
Sone CCLXXIV - Laura'nın ölümüne üzülmemektedir.	380
Sone CCLXXV - Laura biraz daha yaşamış olsaydı, söyleşebilirlerdi.	381

Sone CCLXXVI - Laura'ya olan aşkı olgun yaşında ona huzur vermez.	382
Sone CCLXXVII - Ölüm düşüncesi aşk düşüncesini artırır.	383
Sone CCLXXVIII - Bu dünyadaki her şeyin gelip geçiciliğidir.	384
SoneCCLXXIX - Valchiusa'ya döner. Her şey ona Laura'dan söz eder.	385
Sone CCLXXX - Şair, Laura'nın varlığıyla süslediği yerleri gezer.	386
Sone CCLXXXI - Ölümünden sonra Colonna'nın sonesine yanıt verir.	387
Şarkı XXIV - Alegorik olarak Laura'nın yaşamını yansıtır.	388
Balat VI - Laura'nın ölümünden sonra da onu avutacağını bilir.	391
Şarkı XXV - Laura'nın güzelliğini ve erdemini yüceltir.	392
Sone CCLXXXII - Göklere çıkmış Laura'dan içağrılarına acıma bekler.	396
Sone CCLXXXIII - Laura'ya adadığı dizelerle anısını sonsuzlaştırır.	397
Sone CCLXXXIV - Laura'nın ölümünü duyumsar.	398
Sone CCLXXXV - Laura'dan ayrıldığı gün gözlerinden okumalıydı.	399
Sone CCLXXXVI - Laura'nın gözleri şaire yakında öleceğini söylemiştir.	400
Şarkı XXVI - Laura'dan önce mutlulukla ölmek ister.	401
Altılı IX - Ölümü çağırır acıdan kurtulmak için.	403
Sone CCLXXXVII - Laura'dan kendisini göklere çağırmasını istiyor.	406
Sone CCLXXXVIII - Ölümünde Laura'nın onu iyi karşılamasını umar.	407
Sone CCLXXXIX - Laura'nın hayalini görür. Ruhunu onu izlemek ister.	408
Sone CCXC - Laura her zaman belleğindedir.	409
Sone CCXCI - Laura öylesine yetkindi ki Tanrı onu göklere çekti.	410
Sone CCXCII - Şairin kendisi ve gökler Laura'nın varlığıyla güzelleşmiştir.	411
Sone CCXCIII - Dizeleriyle Laura'yı yeterince övemediğini düşünür.	412
Sone CCXCIV - Laura'yı çağırır, rüyasında onu avutmasını ister.	413
Sone CCXCV - Laura yeniden düşlerine girer ve onunla konuşur.	414
Sone CCXCVI - Laura şairin gözyaşlarını kurutarak onu avutur.	415
Sone CCXCVII - Ümutla yaşamaktadır. Laura'yı düşünde görmek ister.	416
Sone CCXCXIII - Acı ve tatlı anlar dönüşümlü değil artık.	417
Sone CCXCIX - Laura'nın mutlu olduğunu bilmesi ağrılarını hafifletir.	418
Sone CCC - Mutlu ruhlar arasında bulunan Laura onu çağırır.	419
Sone CCCI - Aşkının samimiyetini artık anlamaz olan Laura'ya yalvarır.	420
Sone CCCII - Laura'nın görüntüsünden ve güzelliğinden yoksun kalmıştır.	421
Sone CCCIII - En kısa zamanda ölmeyi bekler.	422
Sone CCCIV - Doğa Laura'ya tüm güzellikleri vermiştir.	423
Sone CCCV - Laura'nın erdemine borçludur kurtuluşunu.	424
Sone CCCVI - Laura'nın ölümünden sonra aşk ve soyluluk yok oldu.	425
Sone CCCVII - Bir küçük kuşun şarkısı, şaire acısını anımsatır.	426
Sone CCCVIII - Aşk'a kendisine yardım etmesi için yalvarır.	427
Sone CCCIX - Zamanın geçiciliğinden yakınır.	428
Sone CCCX - Laura'yı görür düşünde.	429
Sone CCCXI - Düş kırıklığına uğramıştır dünyada.	430

Sone CCCXII - Yaşamı küçümser ve ölmek ister.	431
Şarkı XXVII - Laura düşünde şaire gözükür ve onu avutur.	432
Şarkı XXVIII - Şair Akıl mahkemesinde Aşk'ı suçlar.	435
Sone CCCXIII - Yaşlandığını görünce Laura'nın bir sözünü anımsar.	440
Sone CCCXIV - Tüm gücüyle gökleri düşünür.	441
Sone CCCXV - Laura'nın ölümüyle aşk bağlarından kurtulmuştur.	442
Sone CCCXVI - Yirmi bir yıl yanıldığının ayırımına varır.	443
Sone CCCXVII - Tanrı'ya yalvarır dindar biri gibi ölmek için.	444
Şarkı XXIX - Hz. Meryem'i çağırır, ölümünde yardımcı olmasını diler.	445

1304 yılında Arezzo'da doğdu. Daha sonraları Fransa'ya taşınan ailesiyle birlikte oraya yerleşen Petrarca hukuk okumaya başladı ve öğrenimini 1320-26 yılları arasında Bologna'da sürdürdü. Ardından yeniden Avignon'a dönen şair 6 Nisan 1327'de Santa Chiara kilisesinde Laura ile karşılaştı. Laura uzun yıllar sevdiği ve şiirlerinin esin kaynağını oluşturan kadındır. Petrarca özellikle Latin klasiklerini okudu ve Dante'nin kültürünün temelini oluşturan skolastik felsefenin düşünürlerinden uzak kaldı. En büyük yapıtı olan *Canzoniere* (şarkı, sone, madrigal, balat türünde yaklaşık 7500 dizeden oluşan Dîvan) Laura'ya olan aşkın öyküsünü anlatır. Öteki yapıtları şunlardır: *Trionfi*, (Ütkular), *De vita solitaria* (Yalnız Yaşam Üzerine), *De ocio religiosorum* (Dinsel Huzur Üzerine), *Lettere* (Mektuplar) ve *Africa*'dır (Afrika). *Africa* şaire şairlik tacını giydiren yapıtıdır. Şair 1374'te Padova yakınlarındaki Arquà'da öldü.

Petrarca bir geçiş dönemi yazar/şairi olarak adlandırılabilir. Bir yandan Ortaçağ kültürünün etkisi öte yandan Humanist-Rönesans kültürün ilk belirtilerinin yaşandığı

bir dönemde ürün veren biri olarak Petrarca'nın yapıtlarında iki kültürün de etkisini görmek olanaklıdır. Her ikisini birlikte götürmek sevdasında olan Petrarca'nın içsel uyuşmazlığının temelinde bu iki kültürün çatışmasının yattığını söylemek olanaklıdır. Buna dayalı olarak dünyevi ve uhrevi yaşam biçimine aynı zamanda yakınlık göstermiş olduğu ve bir yandan dünya işlerine (aşk, ün vb.) bağlılığını sürdürürken öte yandan bu tutkularının günah işlemesine yol açtığı gerekçesiyle tövbe etmek istediği görülmektedir.

Petrarca'nın büyük bir şair, dahası İtalyan şiir geleneğinin büyük babası olduğu su götürmez bir gerçektir. Coluccio Salutati 1360'tan önce Nelli'ye yazdığı bir mektupta Nelli ve arkadaşı Petrarca'nın şiiri yeniden canlandırıldığını söyler ve Petrarca'nın Vergilius'tan daha büyük bir şair olduğunu yazar. Boccaccio ise esin perilerini uyandıranın Dante olduğunu, Petrarca'nın ise kendinden sonra gelecekler için esin perilerini eski hallerine soktuğunu iddia eder.

Felsefesinde olduğu gibi dil konusunda da Dante'den ayrılan bir yanı vardır. Dante her iki dilde de –Latince ve İtalyanca– yapıt vermenin gerekliliğine inanıyordu. Değineceği konunun içeriğine ve yöneleceği okur kitlesine göre dilini seçen Dante'den farklı olarak Petrarca Latince ürün vermeyi yeğlemiştir. İki yapıtının dışında –Dîvan ve Ütkular– ötekileri Latince'dir. Latince yazmakla yapıtlarına soyluluk ve yücelik kazandıracağını düşünmüştür.

Necdet Adabağ

I

Sone I

*Şair pişmandır ve utanç duyar aşkın oyununa geldiği için.
Dizeleri okuyanlardan özür diler.*

Siz ki farklı türdeki şiirlerimle sesini duydunuz
iççekişlerimin, ben besliyordum onlarla yüreğimi,
ilk gençlik çağımın çılgınlıkları içinde
bir ölçüde bir başka insandım ben şimdikinden:

farklı ağlar, farklı konuşurum şimdi eskisinden,
bomboş umutlar, boşa ağlayıp sızlanmalar içinde,
umarım bulurum aşk yarasını tatmış birinin yanında
gerek acıma duygusu, gerekse hoşgörü.

Ne ki, şimdi anlıyorum apaçık nasıl da alay konusu
olduğumu tüm insanların yanında uzun süre
ve utanıyorum kendi özümden sürekli bu nedenden ötürü;

çılgınlığımın ürünüdür utancım, pişmanlığım;
ve şimdi görüyorum apaçık bir biçimde,
hoşa giden her şeyin dünyada kısa bir düş olduğunu.

II

Sone II

Aşk'ın saldırılarına dayanır.

Ne ki bir gün sırtından ölümcül bir darbe yer.

Çaktırmadan cezalandırmak ve almak için intikamını istedi tek bir darbeye bin kere güvenmiş kişiliğinin, aldı bu nedenle sinsice eline, Aşk, vurmak için yayını, tıpkı yerini ve zamanını bekleyen bir insan gibi.

benim istencimdi, yüreğimde sipere yatmış, savunmak için kendisini orada ve gözlerimde, çıkarken ölümcül darbe yuvasından, inerken aşağıya, tüm okların vurmak için gitmesi gereken yere.

Bu beklenmedik saldırıdan ötürü şaşkın, toplayamadı gücünü, kazanamadı zaman gerektiği biçimde silahı almak için eline;

ya da yüksek ve yorucu kalesine sığınmak, bilerek, aklın, almamak için yara, korumak ister bugün ama, yapamaz, artık.

III

Sone III

Aşkın ihaneti beklemediği bir günde gerçekleşir.

Güneş ışınlarının soluk olduğu bir gündü
yaratıcısına duyduğu acıdan ötürü;
ben o gün çarpıldım, silahsızdım ona karşı
vurdu beni, kadını, o güzel gözlerinden ötürü.

Gerek yok gibi gözüküyordu o gün, önlemler
olmak için Aşk saldırılarına, güvendedim ve
kuşkum yoktu doğrusu; oysa o gün başladı
dertlerim, tam da yaslı bir gününde insanların.

Silahsızdım baştan aşağı, Aşk, beni bulduğu zaman,
açıktı gözlerden kalbe giden yol,
gözyaşlarıydı kapı ve geçitleri dolduran.

Ne ki, vurmak oklarıyla beni o gün, o durumda,
katmadı, bana göre, şan şanına; göstermedi
bile yayını sana, sen oysa, silahlıydın o anda.

IV

Sone IV

Laura'ya doğduğu yerden esinlenerek övgüler yağdırır.

Sonsuz kudret ve sanat gösterisiydi O'nunki
göz kamaştırır yaratıcı işlevini ortaya koyarken,
yarattı yarım küreyi, kuzey ve güneydeki
ve Zeus'u, Mars'a oranla iyi huylu.

İndi gökten yere aydınlatmak için kağıtları,
saklamışlardı gerçeği uzun yıllar boyu,
kopardı Yuhanna ve Petrus'u balık ağlarından
yer verdi onlara göklerin katında.

Roma'da değil, Yahuda'da doğarak kayrada bulundu
doğduğu kente; herkesin üstünde, ezilen
insanları, her zaman, baştaçı etmekten hoşlandı!

Bu küçük kentte bir güneş doğdu ışıl ışıl,
herkes eğildi önlerinde, doğa ve doğduğu yerin,
dünyaya böylesine güzel bir kadın verdiler diye.